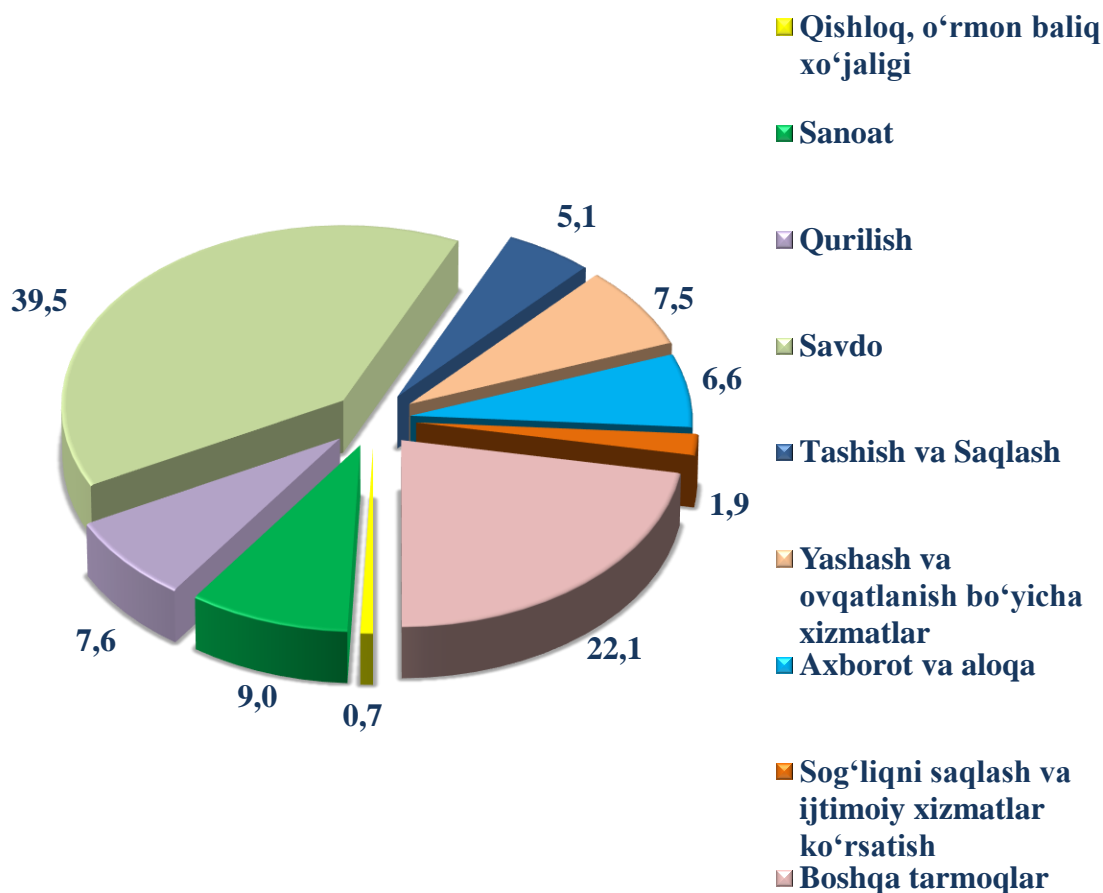

2023-yilning yanvar–dekabr oylarida 16 287 ta yangi kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘rish sur‘ati 108,0 % ni tashkil qildi.

Eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdo sohasida (jamiga nisbatan 39,5%), sanoat tarmog‘ida (9,0 %), qurilish tarmog‘ida (7,6 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarmog‘ida (7,5%), axborot va aloqada (6,6 %), tashish va saqlash (5,1 %), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar (1,9 %), qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi (0,7 %) va boshqa tarmoqlar (22,1 %) tashkil etgan.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foizda

2023- yilning yanvar–dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan:

– sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 46 771,8 mlrd.so‘mni (jami sanoat ishlab chiqarishining indeksi 37,8 %) ni tashkil qiladi;

– investitsiyalar hajmi 23 140,4 mlrd. soʻmlik (umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 34,1 %) oʻzlashtirildi va 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 90,4 % ni tashkil qildi;

– qurilish ishlari hajmi 25 982,1 mlrd. soʻmlik (qurilish ishlari umumiy hajmidagi ulushi 71,7 %) va 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 118,7 % ni tashkil qildi;

– xizmatlar hajmi 73 930,7 mlrd. soʻmlik koʻrsatilib (jami xizmatlar hajmidagi ulushi 38,3 %), 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 112,9 % ni tashkil qildi;

– avtomobil transportida 136 867,8 ming tonna yuk tashilib (jami avtomobil transporti yuk tashishdagi ulushi 43,2 %), 2022 yilning yanvar – dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 100,3 % tashkil qildi;

– avtomobil transportida 1 318 929,0 ming yoʻlovchi tashilib (umumiy yoʻlovchi tashishdagi ulushi 78,1%), 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 107,6 % ni tashkil qildi;

– savdo hajmi 49 871,1 mlrd. soʻmlik chakana tovar aylanmasi shakllanib (umumiy chakana tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 59,6 %), 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 106,7 % ni tashkil qildi;

– tovarlar eksport hajmi 4 967,6 mln AQSh dollarni (umumiy eksport hajmidagi ulushi 20,5 %), 2022-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 106,4 % ni tashkil qildi;

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy koʻrsatkichlardagi ulushi

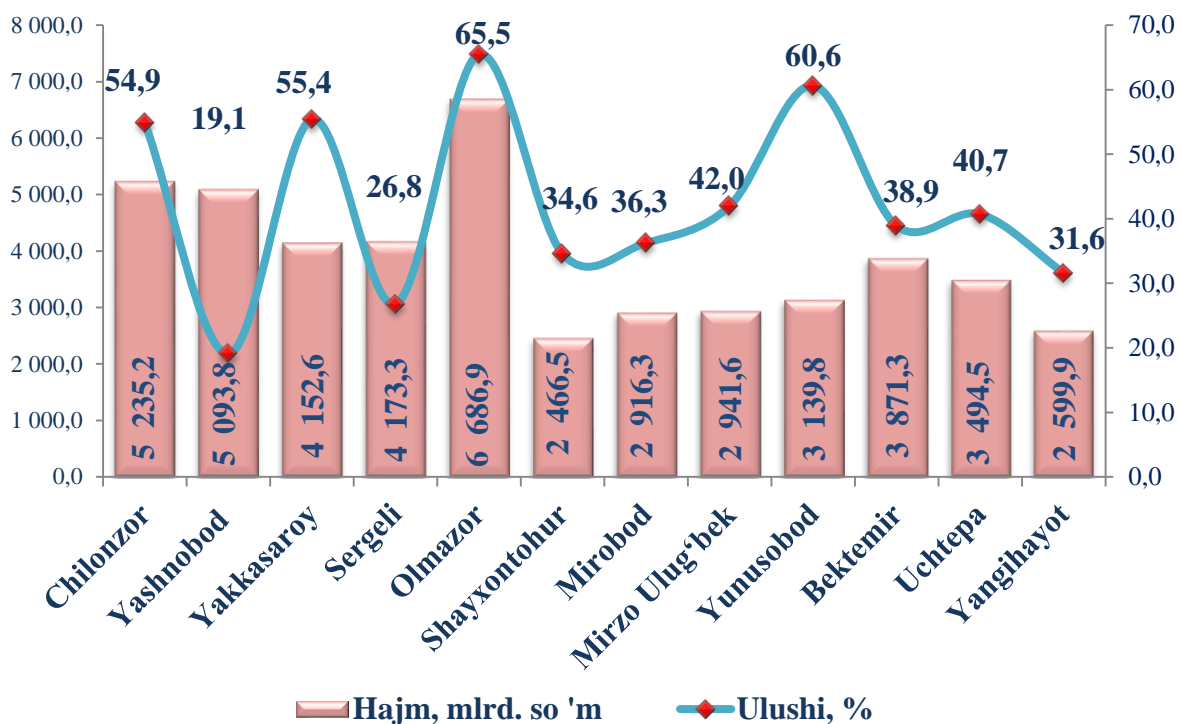
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.soʻmda)

Tumanlar boʻyicha eng yuqori sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmi Olmazor (5 221,2 mlrd.soʻm), Yashnobod (4 477,4 mlrd. soʻm), Chilonzor (4 468,0 mlrd. soʻm), Sergeli (3 689,6 mlrd. soʻm), Yakkasaroy (3 525,6 mlrd. soʻm), Bektemir (2 902,3 mlrd. soʻm), Yangiheyot (2 840,7 mlrd. soʻm) tumanlar hissasiga toʻgʻri keladi.

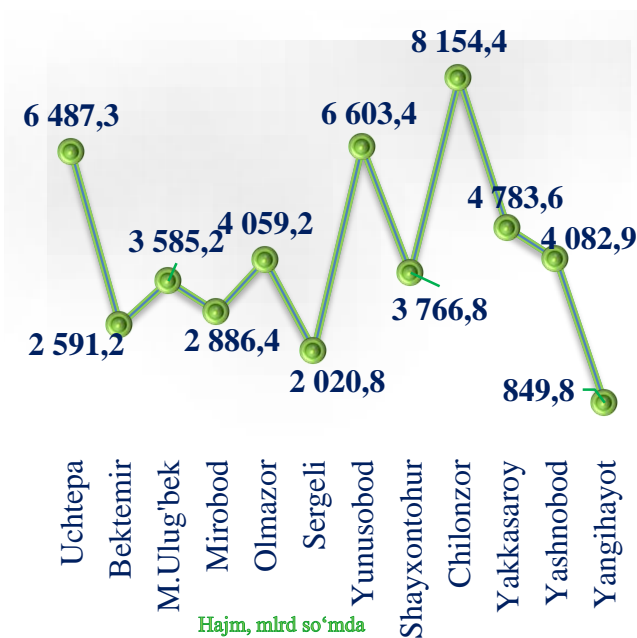
Yunusobod (2790,0 mlrd. soʻm), Mirzo Ulugʻbek(2 470,0 mlrd. soʻm), Mirobod (2 205,6 mlrd. soʻm), Shayxontohur (2 204,3 mlrd. soʻm) va Uchtepa (2 110,3 mlrd.soʻm) tumanlarda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past boʻlib qolmoqda.

2023-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va ulushi

2023- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

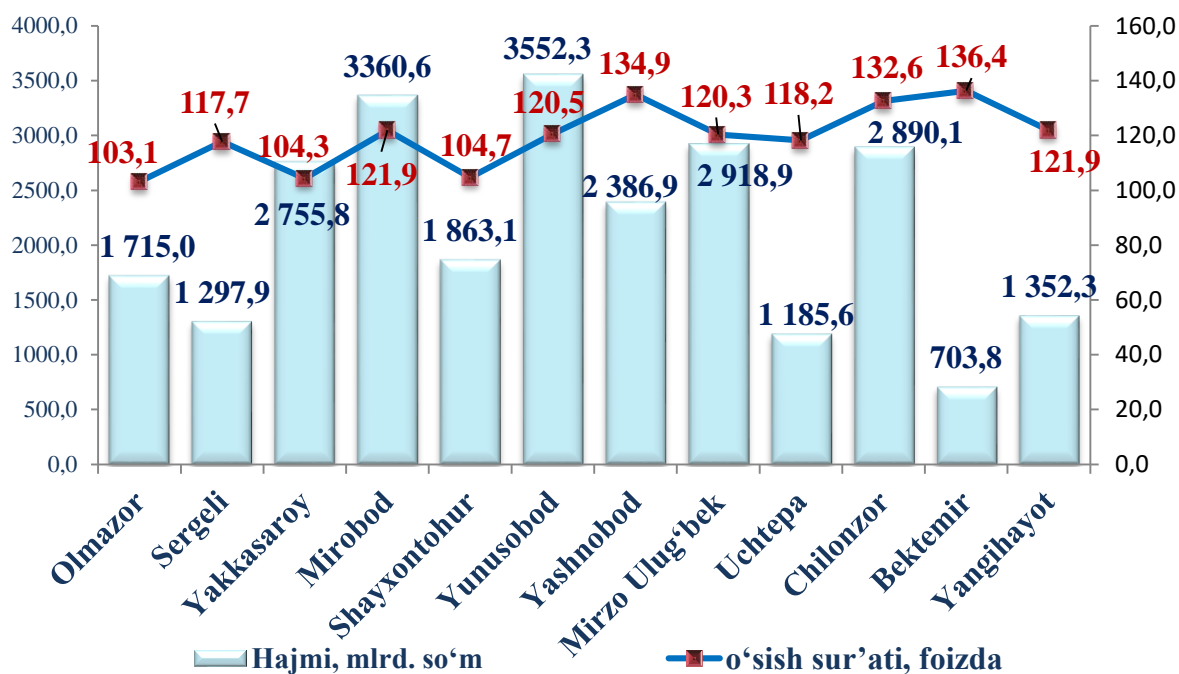

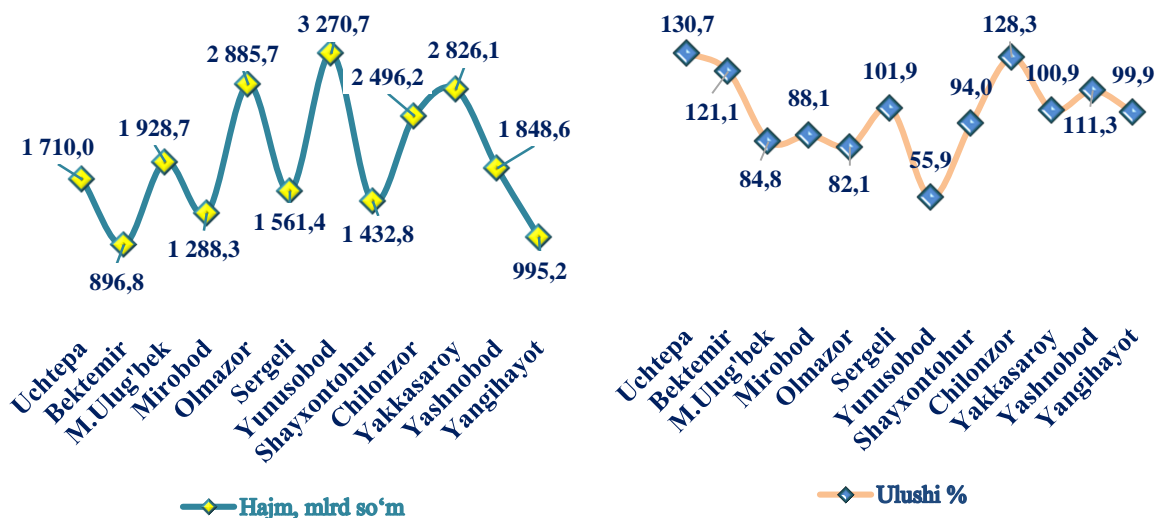
Chakana tovar aylanmasi bo'yicha eng yuqori hajm Chilonzor (8 154,4 mlrd.so'm), Yunusobod (6 603,4 mlrd.so'm), Uchtepa (6 487,3 mlrd.so'm), Yakkasaroy (4 783,6 mlrd.so'm), Yashnobod (4 082,9 mlrd.so'm) va Olmazor (4 059,2 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

Shuningdek, tumanlar bo'yicha eng past chakana tovar aylanmasi Shayxontohur (3 766,8 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (3 585,2 mlrd. so'm), Mirobod (2 886,4 mlrd. so'm), Bektemir (2 591,2 mlrd. so'm), Sergeli (2 020,8 mld.so'm) va Yangihayot (849,8 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o'sish sur'ati

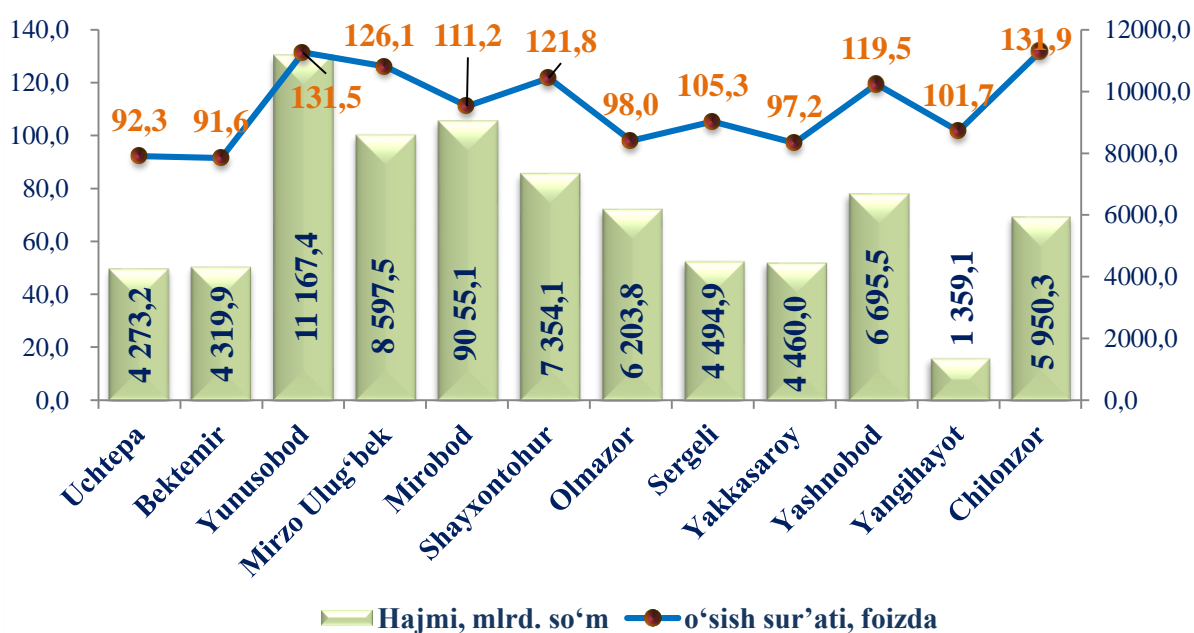

Qurilish sohasi bo'yicha eng yuqori hajmga ega bo'lgan Yunusobod (3 552,3 mlrd. so'm), Mirobod (3 360,6 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (2 918,9 mlrd.so'm), Chilonzor (2 890,1 mlrd.so'm) va Yakkasaroy (2 755,8 mlrd.so'm) tumanlariga to'g'ri keladi. Yashnobod tumani (2 386,9 mlrd.so'm), Shayxontohur tumani (1 863,1 mlrd.so'm), Olmazor tumani (1 715,0 mlrd.so'm), Yangihayot tumani (1 352,3 mlrd. so'm), Sergeli tumani (1 297,9 mlrd.so'm), Uchtepa tumani (1 185,6 mlrd.so'm) va Bektemir tumani (703,8 mlrd.so'm) qurilish sohasida past hajmga ega.

2023-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da investitsiya sohasi hajmi va ulushi

Investitsiya sohasi bo'yicha eng yuqori hajmlar Yunusobod (3 270,7 mlrd.so'm), Olmazor (2885,7 mlrd.so'm),Yakkasaroy(2826,1 mlrd.so'm),Chilonzor(2496,2 mlrd.so'm) Mirzo Ulug'bek (1 928,7 mlrd.so'm) va Yashnobod (1 848,6 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi.

Uchtepa (1 710,0 mlrd. so'm), Sergeli (1 561,4 mlrd. so'm) Shayxontohur (1 432,8 mlrd. so'm), Mirobod (1 288,3 mlrd. so'm), Yangiayot (995,2 mlrd. so'm), Bektemir (896,8 mlrd. so'm) tumanlarida investitsiya hajmi past bo'lib qolmoqda.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasida eng yuqori hajmlar Yunusobod (11 167,4 mlrd.so‘m), Mirobod (9 055,1 mlrd. so‘m), Mirzo Ulug‘bek (8 597,5 mlrd.so‘m), Shayxontohur (7 354,1 mlrd. so‘m), Yashnobod (6 695,5 mlrd.so‘m), Olmazor (6 203,8 mlrd. so‘m), Chilonzor (5 950,3 mlrd. so‘m) va Sergeli (4 494,9 mlrd. so‘m) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Eng past xizmat hajmiga ega bo‘lgan Yakkasaroy (4 460,0 mlrd.so‘m), Bektemir (4319,9 mlrd.so‘m), Uchtepa(4273,2 mlrd.so‘m) va Yangihayot (1359,1mlrd.so‘m) tumanlari hisoblanadi.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari kesimida ulushi, foizda

	Sanoat	Qurilish	Xizmatlar	Chakana savdo
Toshkent shahri	37,8	71,7	38,3	59,6
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	38,9	69,2	64,1	84,9
Mirzo Ulug‘bek	42,0	77,3	44,3	54,5
Mirobod	36,3	69,2	42,3	43,9
Olmazor	65,5	65,4	39,3	60,2
Sergeli	26,8	83,7	46,4	48,4
Uchtepa	40,7	74,2	39,8	84,8
Chilonzor	54,9	76,4	28,7	54,9
Shayxontohur	34,6	57,6	34,2	44,5
Yunusobod	60,6	62,6	36,3	69,6
Yakkasaroy	55,4	76,1	26,6	61,1
Yashnobod	19,1	88,6	40,3	59,5
Yangihayot	31,6	75,1	44,2	60,8

Tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha eng yuqori ulush Olmazor (65,5%), Yunusobod (60,6%), Yakkasaroy (55,4%), Chilonzor (54,9%), Mirzo Ulug‘bek (42,0%), Uchtepa (40,7%), Bektemir (38,9%), Mirobod (36,3%), Shayxontohur (34,6%), Yangihayot (31,6%), Sergeli (26,8%) va Yashnobod (19,1%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Qurilish bo‘yicha eng yuqori ulush Yashnobod (88,6%), Sergeli (83,7%), Mirzo Ulug‘bek (77,3%), Chilonzor (76,4%), Yakkasaroy (76,1%) Yangihayot (75,1%), Uchtepa (74,2%), Mirobod (69,2%), Bektemir (69,2%), Olmazor (65,4%), Yunusobod (62,6%), va Shayxontohur (57,6%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Xizmatlar sohasida eng yuqori ulush Bektemir (64,1%) Sergeli (46,4%) Mirzo Ulug‘bek (44,3%), Yangihayot (44,2%), Mirobod (42,3%), Yashnobod (40,3%), Uchtepa (39,8%), Olmazor (39,3%), Yunusobod (36,3%), Shayxontohur (34,2%), Chilonzor (28,7%) va Yakkasaroy (26,6%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Chakana savdo aylanmasida eng yuqori ulush Bektemir (84,9%), Uchtepa (84,8%), Yunusobod (69,6%), Yakkasaroy (61,1%), Yangihayot (60,8%), Olmazor (60,2%), Yashnobod (59,5%), Chilonzor (54,9%), Mirzo Ulug‘bek (54,5%), Sirg‘ali (48,4%), Shayxontohur (44,5%) va Mirobod (43,9%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

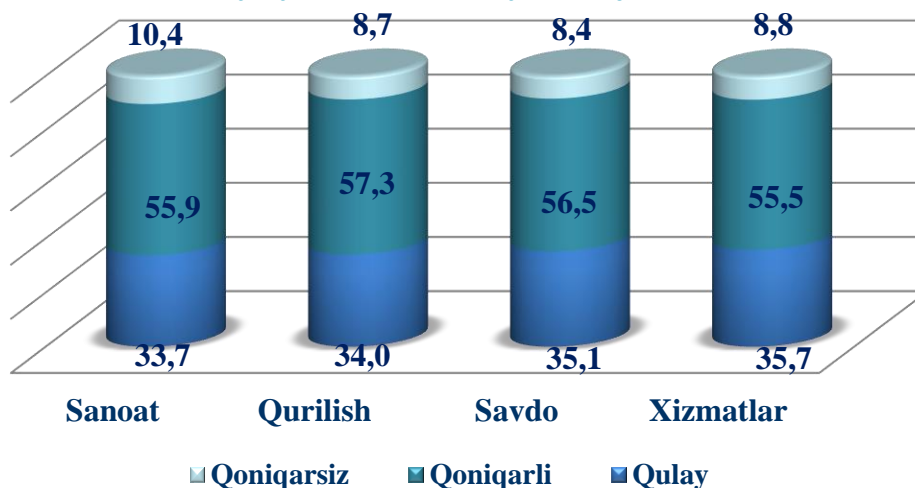
2023-yilning yanvar–dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 49,8% ni tashkil qildi (2022-yilning yanvar–dekabr 49,2 %), YAHM tarkibi o‘tgan yilga nisbatan 0,6 foizga oshgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2023-yil yanvar–dekabr oylari yakunlariga ko‘ra, mikrofirmalar va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o‘tkazildi. Unda 3855 dan ortiq respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma’lumotlari tahlili, sanoat sohasida respondentlarning 33,7 % i qulay va 55,9 % esa qoniqarli, qurilish sohasida 34,0 % qulay va 57,3 % esa qoniqarli, savdo sohasida 35,1 % qulay va 56,5 % qoniqarli, xizmatlar sohasida 35,7 % qulay va 55,5 % qoniqarli ni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar xizmatlarda 8,8 %, qurilishda 8,7 %, savdoda 8,4 % va sanoatda 10,4 % ni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni tarmoqlar kesimida baholash
2023- yil yanvar-dekabr oylarida, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora-tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o'z mulkida, xo'jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo'lishlari kerak.

Tadbirkorlik subyektlari o'z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o'z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida, notijorat tashkilotlar bo'lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Chakana savdo bu – oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog'liq iqtisodiy faoliyat.

Ulgurji savdo bu – katta miqdordagi tovarlarni sotishni o'z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Kichik va o'rta biznes - mustaqil mulk egaligiga, xo'jalik faoliyatini mustaqil tashkil etishga asoslangan va o'z tarmog'ida hukmron mavqe tutmaydigan biznes. Turli mamlakatlarda kichik va o'rta biznes sub'yektlari maqomini belgilab beruvchi mezonlar sifatida korxonada band bo'lgan ishlovchilar soni, korxonaning tovar aylanmasi, aktivlar, kapitallar, foyda miqdori va boshqa ko'rsatkichlardan foydalaniladi. O'zbekistonda kichik va o'rta biznes sub'yektlarini aniqlashda korxonada ishlovchilar soni mezon qilib olingan.